І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 77. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го КВІТНЯ (APRIL) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 77. VOL. LXVII.

КОНГРЕС ПЕРЕДАВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА ДО БІЛОГО ДОМУ

Вашингтон. — В четвер дня 22 квітня Палата Репрезентантів закінчила розгляд законопроєкту про охорону громадянських прав і, відбувши над ним голосування, передала його до Білого Дому для підпису Президентові. Негайно після підписання законопроєкту, яке вважають цілком певним, він увійде в дію, як Акт про Громадянські права 1960 року. За прийняттям цього законопроєкту, разом із 16 поправками, запропонованими і апробованими Сенатом, голосувало 288 конгресменів, в тому 165 демократів і 123 республіканців. Проти прийняття законопроєкту голосувало 95 конгресменів, в тому 83 демократи і 12 республіканців. Прийнятий Палатою законопроєкт складається із 6 частин, головна із яких стосується загарантування виборчих прав негрів у південних стейтах ЗДА. Згідно із постановою цієї частини закону, федеральні судді матимуть право покликувати третейські суди у випадку відмови неграм права на реєстрацію і на участь у виборах. Четверта частина законопроєкту встановляє суворі кари для спричинників і співучасників бомбових атентатів, як теж для всіх порушників судових постанов про інтеграцію шкіл. Третейські суди будуть покликувані тільки в тих околицях, де департамент юстиції одержить постанову федерального суду з вимогою зареєструвати одного чи більше негрів, які звернулися до департаментом з протестом проти порушення їх виборчих прав. Зараз після голосування в Палаті і ще перед підписанням законопроєкту Президентом, генеральний прокуратор ЗДА Вільям П. Роджерс сповістив, що він стосуватиме суворі кари проти усіх порушників нового закону. Що ж до третейських судів, то вони буддуть покликувані, але тільки тоді, якщо негри самі бажатимуть користати із своїх прав у цьому напрямку. На думку Роджерса новий закон має історичне значення і є великим кроком уперед в цій ділянці. Президент АФП-КІО Джордж Міні заявив, що він, як і багато інших демократів із Півночі, не поділяє цього погляду і вважає, що Конґрес повинен був встановити куди суворіші постанови для справжньої й успішної охорони громадянських прав.

Палата признала на допомогу закордонові 4,038,500,000 долярів

Вашингтон. — 21-го квітня Палата Репрезентантів більшістю 243 до 130 голосів ухвалила законопроєкт, згідно з яким можна видати на допомогу заприязненим закордонним державам в році, який починається 1-го липня 1960 — $4,038,500,000. Ця сума є на $136,500,000 менша від тієї, якої вимагав президент Айзенгавер. За прийняття цього проєкту голосували 162 демократи і 81 республіканець, а проти нього заявилися 79 демократів і 51 республіканець. Цей законопроєкт переслали до Сенату, де тепер відбуваються дебати над висотою суми, призначеної на допомогу чужим державам. 20-го квітня Сенатська Комісія Закордонних Справ признала на цю ціль трохи більше як Палата — $4,145,600,000, але це не є остаточне рішення Сенату. В Палаті були численні пропозиції, щоб змінити урядовий проєкт. Був проєкт, щоб прийняти окрему програму допомоги закордонові т. зв. „харчі для миру", згідно з якою можна б давати закордонним державам ті харчі, які лежать в урядових магазинах внаслідок урядової допомоги фармерам. Але всі ці пропозиції Палата відкинула.

Генерал Медаріс проти урядової „політики відплати"

Ню Йорк. — Колишній командант Армійської Агенції для балістичних керованих ракет емеритований генерал-майор Джан Б. Медаріс, промовляючи на конференції Американської Федерації Праці і Конгресу Індустр. Організацій, твердив, що ЗДА витрачають більйони долярів не на свою оборону, тільки на те, щоб ворог мав що нищити. Він твердив, що урядова оборонна „політика відплати" веде до банкрутства і до військової катастрофи, а не до скріплення оборонної сили країни, бо що нам може помогти знищення навіть половини СССР і Азії, коли ми вспіємо вдарити на ворога аж тоді, як він зможе знищити в цій країні 70 великих міст своїми далекосяжними ракетами. Генерал Медаріс критично дивиться також на теперішній стан цивільної оборони, яка на його думку, є непрактична, нереалістична і змагає до того, щоб підкопати волю громадянства до спротиву ворожому нападові. Він домагався реактивізації протиракетної зброї „Ніке Зевес".

Кеннеді і Гомфрі виключають релігію з виборчої кампанії

Вашингтон. — Обидва демократичні кандидати на президента сенатори Джан Ф. Кеннеді і Гюберт Г. Гомфрі промовляли на конвенції часописних редакторів і погодилися в тому, щоб справа релігії кандидатів не була виборчою проблемою і щоб її не згадувати під час виборчих промов. Сенатор Кеннеді заявив: „Я не є католицьким кандидатом на президента", а сенатор Гомфрі сказав: „Я не хотів би дістати ані одного голосу від американця тому, що мій противник, або мої противники, відбувають релігійні практики в якійсь іншій церкві". На цій конвенції промовляв і третій демократичний кандидат сенатор Стюарт Саймінгтон, який не згадував про справу релігії, але і він говорив про „потребу більшої єдности між американцями". Сенатор Кеннеді сказав, що „преса не створила цієї релігійної проблеми". „Моя релігійна приналежність — це факт, а релігійна нетерпимість — це також факт. А властива роля преси в цій справі інформувати громадянство про всі справи, якими воно цікавиться". Але поза інформацією перед пресою лежить велика відповідальність, більша навіть від того, що пишеться в редакційних статтях — казав Кеннеді.

„Козак знає та мовчить" — можна б сказати про колишнього президента Гаррі С. Трумана, що поснідавши в одному з готелів Ню Йорку, закурив собі люльку та відмовився висловити свою опінію про двох головних теперішніх демократичних кандидатів на майбутнього мешканця Білого Дому, сенаторів Кеннеді і Гомфрі. Кореспонденти вважають, що Труман має свою опінію про демократичні кандидатури, але мовчить.

Секретар праці проєктує ззбільшити мінімальну платню на 10-15 центів

Вашингтон. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл, зізнаючи в підкомісії праці в Палаті Репрезентантів, пропонував збільшити мінімальну обов'язкову заробітну платню за годину праці з одного долара до 1.10 або 1.15 дол. та поширити цей закон на нових три мільйони робітників, головним чином в роздрібній торгівлі. Він відкинув демократичну пропозицію збільшити мінімальну заробітну платню на 25 центів, щоб вона становила 1.25 дол., та поширити цей закон на нових 8 мільйонів робітників, до яких теперішній закон не віднoситься. Мічелл твердить, що ухвалення демократичного законопроєкту не помогло б робітникам, тільки спричинило б безробіття серед тих працівників, які мало заробляють. Незначне збільшення заробітної платні не спричинило б банкрутства підприємств. Коли б Конгрес ухвалив демократичний проєкт про мінімальну заробітню платню до 1.25 за годину праці, то це збільшило б кошти продукції на більше як на один більйон долярів річно.

● „Студійна група Каналу ля Манш", яку становили англійські, американські і французькі інженерські та фінансові фахівці, остаточно викінчила в усіх подробицях плян будови залізничого тунелю під названим Каналом. Будова триватиме 5 років і коштуватиме $307,440,000. Потяг з Лондону до Парижу їхатиме 4.20 хвилин, себто наполовину коротше, як тепер, але спеціяльні вантажні потяги могтимуть перевозити попід Каналом напр. авта протягом 35 хвилин. Квиток з Лондону до Парижу потягом попід Канал коштуватиме $4.50.

СОЮЗІВКА ІНТЕНСИВНО ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ЛІТНЬОГО СЕЗОНУ

ГОСТІ МАТИМУТЬ ДО ВЖИТКУ НОВИЙ ВЕЛИКИЙ БАСЕЙН. ВЕЛИКУ УВАГУ ПРИДІЛЯЄТЬСЯ ВЛАШТУВАННІ ДИТЯЧИХ ТАБОРІВ І ВЖЕ СЬОМОГО З ЧЕРГИ КУРСУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Союзівка, Кергонксон. — Ця мальовнича оселя Українського Народного Союзу в Кетскильських горах, що вже має не тільки свою славу, але й своє місце в нашій громадській, культурно-виховній та товариській активності, почала вже інтенсивну підготову до нового літнього сезону, що має всі дані на те своїми можливостями і вигодами перевищити всі дотеперішні. Найбільшою новою атракцією на цій оселі в новому сезоні буде без сумніву новий великий „олімпійський" купальний басейн, збудований на місці попереднього біля клюбу „Веселка". Басейн — наймодерніший в ужитку. Він зі сталі і має форму латинської букви L і в найглибшому місці має 12 стіп і всі передумови не служити тільки для купелі під час літа, але й до різного роду плавацького спорту і змагань. Сталева основа басейну була заложена вже восени минулого року а тепер його викінчується.

У підготові до нового сезону окрему увагу приділюється підготові влаштувань для дитячих таборів і вже сьомого з черги курсу українознавства. І табори і курси відбуватимуться в ідеально пригожій для такої активности віллі „Львів", що природньо відділена від решти оселі, положена серед соснових дерев, має велику площу, окремий басейн для дітвори, відповідні майданчики і влаштування для забав тощо. Дитячі табори, окремий для хлопців і окремий для дівчат, триватимуть по три тижні, а курс чотири тижні. Уже з кінцем червня, в суботу 25-го червня, почнеться табір для хлопців, що триватиме до суботи 16-го липня, а після того відбудеться табір для дівчат, що триватиме до 6-го серпня. На табір, що ним керують кваліфіковані виховники, приймається хлопців і дівчат у віці від 7-го до 11-го року життя включно. Оплата за приміщення, прохарчування і опіку виносить по 25 долярів тижнево для членів УНСоюзу по 30 долярів для не-членів. Курси українознавства починаються в понеділок 8-го серпня і триватимуть до четверга, 1го вересня. Курс передбачає 130 годин навчання української мови, літератури, історії, географії, культури та інших знань з українознавства. На курс приймається хлопців і дівчат у віці від 16 до 21-го року життя. Оплата за курс — приміщення, прохарчування, навчання і опіка, виносить 120 долярів за всі чотири тижні. Зголошення на табори і курс уже приймає управа Союзівки:
Ukrainian Nat'l Ass'n Estate
Kerhonkson, N.Y.

ЗДА ДОРАДЖУЮТЬ НОВІ ВИБОРИ В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ

Сеуль. — Американський амбасадор в Південній Кореї, Волтер МекКонафі, мав знову довгу розмову з 85-річним президентом Сингманом Рі, у зв'язку з вівтірковою стрілянииною до демонстрантів в Сеулі та взагалі цілою ситуацією в Південній Кореї. За твердженням західніх кореспондентів в Сеулі, американський амбасадор дораджував перевести якнайшвидше такі реформи у внутрішній політиці в Південній Кореї, які заспокоїли б схвильовані настрої в тамошньому громадянстві та врятували захитаний міжнародний престиж Південної Кореї. Американський уряд ставить цю справу далі в площину приятельських порад, однак Америка — згідно з офіційною заявою державного департаменту з минулої середи — не може ставитись байдуже до внутрішньої ситуації в Південній Кореї з уваги на свою ролю, як спонзора Південної Кореї на міжнародному форумі та ґаранта південно - корейської державної самостійности. Становище американського уряду в цій справі таке, що в Південній Кореї повинні відбутися нові вибори віце-президента. Не відомо ще, чи обраний 15 березня ц. р. на віце-президента голова південно-корейського парляменту Лі Кі Пунґ захоче добровільно зректися. Цей південно-корейський політик, особистий приятель і найближчий співробітник Сингмана Рі, віддавна поважно хворий, напів спаралізований і користується інвалідським кріслом. Він не вів найменшої передвиборчої кампанії, проте проголошені вислiди виборів виявили його перевагу над опозиційним суперником, теперішн. віце-президентом д-ром Джаном Чангом, у відношенні 4:1. У 1958 році Чанг переміг великою більшістю голосів і тому дуже дивним видається, як Лі Кі Пунг міг зібрати майже всі голоси в промислових містах, де опозиційна Демократична партія має здавна найбільші впливи. Західні кореспонденти наводять довгий список різних штучок та одвертих виступів проурядових організацій, урядового виборчого апарату і поліції, які внаслідку довели до яскравого порушення свободи і тайности демократичних виборів. Після наради з американським амбасадором, Сиґман Рі скликав нараду південно-корейських нотаблів, а саме колишніх прем'єрів і колишніх міністрів. Уряд, після довгого засідання, зголосив на руки президента Рі свою димісію. Спокій в столиці Південної Кореї Сеулі охороняє військо. Американське командування звільнило 15-ту Корейську піхотну дивізію для цілей пильнування спокою в Сеулі. Загально стверджують, що військо поводиться тактовно і спокійно, а все зло накоїла непогамованість та нервозність поліції, що в студентській демонстрації добачила революцію і почала стріляти до неузброєних студентів. За офіційним комунікатом у минулий вівторок вбито на вулицях 115 осіб та поранено 777, але західні обсерватори подають значно більші цифри жертв. Очевидно, що комуністична пропаганда в Комуністичному Китаї, в Совєтах і скрізь у світі негайно експлуатує ці події для дискредитування демократичного режиму Сиґмана Рі в Південній Кореї і тамошнє американське військове командування.

Західня Німеччина не виключає компромісу в справі Берліну

Бонн. — Західньо-німецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано, вернувшись з конференції західніх міністрів закордонних справ у Вашингтоні, заявив, що не є виключене „внутрішнє тимчасове полагодження" справи Західнього Берліну на базі, що її пропонували закордонні міністри у вересні минулого року в Женеві, з тим, що буде збережений принцип стаціонування західніх військових гарнізонів в Західньому Берліні, не виключаючи можливости зменшення їх. Далі вони погоджувались на переведення розгляду активности пропаґандивних агенцій в Західньому Берліні, щоб зменшити чи зліквідувати їх діяльність та на проголошення Берліну безатомовою смугою. Зате вони вимагали договірної гарантії для свобідного доступу до Західнього Берліну з Західньої Німеччини і під цією умовою погоджувались, щоб адміністрацію шляхів комунікації перейняли східні німці замість Совєтів. Східньо-німецький комуністичний ватажок Вальтер Ульбріхт додав тепер до тих точок вимогу, щоб негайно приступили до поменшування числа західніх гарнізонів та щоб ступнево ліквідувати стан „західньої окупації" в Західньому Берліні. Вільна преса негайно відкинула цю вимогу, як „спізнений 7-квітневий жарт".

За прикладом Москви німецькі комуністи переводять суд над Оберлендером

Бонн. — За зразком публічного „суду", що відбувся в Москві над міністром для справ втікачів у західньо-німецькому уряді канцлера Аденауера, д-ром Теодором Оберлендером, подібне видовище зааранжували східньо-німецькі комуністи. У Найвищому Суді Німецької „Демократичної" Республіки в Східньому Берліні відбувається від середи цього тижня заочний процес проти названого міністра. Комуністичний прокуратор Вальтер Функ відчитав 50-сторінковий акт оскарження, в якому закидається Оберлендерові „вбивство, підмову до вбивства та участь у змові з ціллю убивства". За твердженням того акту оскарження, Оберлендер ніби особисто вбив „найменше 15 осіб" під час другої світової війни на Кавказі. Східньо-німецькі комуністи переслали Оберлендерові завізвання явитись на суд, але він, очевидно, цей заклик зігнорував.

Науковці передбачають літаючі ляборатрії довкола Землі в 1965 році

Лос Анджелес. — Група інженерів із Компанії Мартин прийшла до переконання, що вже в 1965-му році зможуть літати довкола Землі літаючі ляборатрії. Вони мають різні думки про те, якими способами можна буде це осягнути, але всі погоджуються з тому, що коло 1965 року можна буде з успіхом випустити окремі літаючі стації-ляборатрії з 6-ма науковцями. Ось такі передумови для випущення цих ляборатрій в космічні простори: 1. Вони матимуть тягар не більший як 15 до 20 тонн. 2. В них мусить бути місце на залогу з 4-ох до 6-ох осіб. 3. Орбіта цих стацій виноситиме від 300 до 400 миль, і на одне кружляння довкола Землі потребуватимуть коло 96 мінут. Між 1965 і 1970 роками мусять бути активні принаймні дві такі літаючі стації-ляборатрії. Що два тижні можна буде змінювати залогу, щоб не виставляти людей на довше перебування на висоті, де притягання Землі становить зеро. Треба буде наперед випрацювати спосіб, як будуть відбуватися зміни цих залог, з яких одна полетить із Землі в окремій „ракетній таксівці".

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЬ ВІДВІДУЄ АМЕРИКУ

Вашингтон. — На п'ятницю вполудне був передбачений приїзд літаком з Торонта в Канаді на летовище під Вашингтоном французького президента, генерала Шарля де Ґоля. Він приїздить до ЗДА з своєю дружиною, міністром закордонних справ Морісом Кув де Мурвілем й невеличким гуртом інших дорадників на 7-денну офіційну візиту. Його прийматимуть з усіми почестями, як голову одної з найближчих, найдавніших і найсильніших союзницьких держав. Президент де Ґоль переведе один день на фармі през. Айзенгавера у Ґеттисбургу, два дні в Ню Йорку та відвідає також Сан Франсіско і Ню Орлінс. Останній раз де Ґоль був в Америці ще як у 1945 році. В міжчасі він був першим президентом визволеної з німецької окупації Французької Республіки, після того впродовж 10-х років тримався здалеку від будь якого офіційного державного становища, від 1 червня 1958 року став прем'єром, а від 21 грудня 1958 року президентом 5-ої Французької Республіки. З президентом Айзенгавером він добре особисто знайомий з часів останньої війни, однак тодішній американський президент Ф. Д. Рузвелт явно протегував французького генерала Анрі Жіро, команданта французьких військ у північній Африці, як суперника де Ґоля на становище лідера вільної Франції. Американська преса, пригадуючи ті подробиці вказує на нинішній престиж де Ґоля, як визнаного французьким народом і цілим світом французького лідера. Де Ґоль був останнім західнім державним мужем, який переводив довгі розмови з Хрущовим та після того нараджувався в Лондоні з прем'єром Мекміленом. Головна тема нарад між двома президентами і їх дорадниками у Вашинґтоні і в Ґеттисбурґу буде найближча конференція „на вершинах", яка збереться в половині травня ц.р. у Парижі, де господарем власне буде де Ґоль. За газетними твердженнями, де Ґоль не буде заторкувати справи постачання Франції Америкою атомової зброї, а з свого боку американські кола не будуть заторкувати престижевого ставлення де Ґоля до проблеми наддержавного командування збройними силами держав НАТО, внаслідок чого настав затяжний конфлікт між Францією і головною квартирою НАТО. Зате обговорюватимуть вигляди згаданої конференції „на вершинах", питання злої чи доброї волі Хрущова, проблему міжнародного роззброєння, зокрема дальших атомових вибухів, питання Німеччини й Берліну та можливости чергових конференцій „на вершинах". Де Ґоль, пригадує преса, стоїть на становищі, що Франція переводитиме свої атомові вибухи так довго, поки теперішні атомові держави не почнуть атомове роззброєння від припинення продукції атомової зброї та зменшування її накопичених запасів. Окремою проблемою нарад між двома президентами буде справа Альжиру.

ЗДА хочуть знову перевірити добру чи злу волю Хрущова

Вашингтон. — Головна ціль травневої конференції „на вершинах" у Парижі — перевірити існування доброї чи злої волі у Хрущова — так заявив державний секретар Крістіян Гертер на спільному сніданку з членами сенатської Комісії для справ закордонних зв'язків у минулий четвер.. Голова тієї Комісії, сенатор Дж. В. Фулбрайт, інформуючи журналістів про зміст цієї наради, підкреслив так само, що у Парижі в половині наступного місяця Америка дізнається, чи Совєти взагалі поважно бажають злагіднення міжнародних відносин. Державний секретар інформував сенаторів про передбачений на конференції „на вершинах" денний порядок та обговорював з ними всі ті справи: Німеччини й Берліну, міжнародного роззброєння, припинення атомових дослідів та загально „східньо - західніх взаємин". Обговорювано також справу Куби і подій в Південній Кореї.

Режим Касіма в Іраку своїть перед важким іспитом

Багдад. — Популярність генерала Абдула Каріма Кассіма, який прийшов до диктаторської влади в Іраку внаслідку кривавого державного перевороту 14 липня 1958 року, коли-то вбито короля Фейсала II і всю керівну верхівку тодішнього режиму, значно підупала — стверджують західні кореспонденти. Вони вказують на факт, що коли раніше кожна поява Кассіма на вулиці викликувала овації під його адресою, то тепер мало-хто зверне в його сторону голову. Від свого приходу до влади Кассім переборював вже чотирикратні спроби опозиції позбутися його, але вони напевне повторяться. Трудність ситуації полягає в існуванні кількох взаємно-суперечних течій: націоналістично - мусульманської, що хоче присднання до З'єдиненої Арабської Республіки, демократичної, що є за лібералізацію, комуністичної, що слухає Москви, і — автономно курдистанської. Прем'єр Кассім до цього часу ставив опір всім їм, але внаслідку — має опозиції відусіль. До того ж, Ірак переживає поважну господарську кризу, дармащо він дістає з своїх нафтових піль коло 280 мільйонів долярів річного прибутку.

В АМЕРИЦІ

● **З Білого Дому** повідомляють, що президент Айзенгавер не поїде до Південної Кореї в дні 22-го червня, як він давніше плянував, якщо там не настане до того часу визначне поліпшення у внутрішній ситуації. Але з Білого Дому заявляють, що так довго не буде офіційного скасування поїздки Президента до Кореї, як довго буде надія, що корейський президент Сиґман Рі зуміє заспокоїти країну, як цього недавно вимагав державний секретар Крістіян Гертер.

● **Делеґати** на конвенцію Американської Лютеранської Церкви в Міннеаполісі прийняли резолюцію про те, щоб не виступати проти католика, який кандидує на президента ЗДА, бо це є „несправедливо, не мудро і не має на це правного виправдання. „Головна річ, — говориться в цій резолюції, — щоб кандидат мав кваліфікації на це становище". Але баптисти на своїх зборах в Ди Мойн в Айові прийняли рішення про те, що вони є проти того, щоб римокатолик міг бути президентом ЗДА.

● **Вже тепер** приготовляють промови президентові Айзенгаверові, які він має виголосити в СССР під час поїздки туди в червні ц. р. Ці промови мають бути щирі і гострі та мають згадувати про те, до чого змагають ЗДА і як ці американські цілі перекручують у СССР. Урядовці пригадують, що Хрущов у ЗДА відкрито говорив про „вищість комуністичної системи" і про її „кінцевий триюмф" в цілому світі.

ОЩАДНОСТЕВИЙ ЛІТНІЙ ЧАС ПОЧИНАЄТЬСЯ ВЖЕ В НЕДІЛЮ 24-го КВІТНЯ

Ню Йорк. — В другій годині по півночі з суботи на неділю, 24-го квітня, починається т. зв. літній ощадностевий час, і тоді вказівки годинників пересувається на одну годину вперед, з першої на другу годину по півночі. Це робиться тому, щоб щадити на світлі, бо продовжується на одну годину день у вечорі. Цей ощадностевий літній час обов'язує в стейтах Нової Англії, Ню Йорку, Ню Джерзі, Пенсилвенії, в Дистрикті Колумбія та в деяких стейтах на Середньому Заході. Він обов'язуватиме аж до останньої неділі жовтня.

У СВІТІ

● **У Лондоні** померла у віці 85 років рідна сестра останнього російського царя **Миколи II**, донька Олександра III, велика княжна Ксеня Олександрівна. Вона вийшла заміж ще у 1894 році за великого князя Олександра Михайловича, що помер у 1933 р. Вони мали 6-х синів і одну доньку. Підчас революції вони були спершу в Києві, потім на Криму, звідкіль, з Ялти, втекли англійським воєнним кораблем. Англійський король Юрій V і вел. княжна Ксеня це були кузени. В Англії вона була покровителькою біло-російської реакційної еміґрації.

● **У Гаммі в Західній Німеччині** помер у віці 61 р. Фелікс Керстен, прибічний лікар шефа Ґестапо Гайнріха Гімлера, який завдяки цьому свому становищу і зручній поведінці врятував тисячам голляндців, німців і жидів життя. Він спаралізував теж плян Гітлера вивезення до Галичини і винищення там 3-мільйонів „непоправних" голляндців. Керстен надрукував свої спомини з років 1940-45, які знайшли великий розголос.

● **Федерація студентських Товариств в Японії** заповіла, що вона змоболізує 30,000 студентів, щоб облягали японський парлямент в наступному тижні та не допустити до ратифікування японсько - американського союзницького договору. Дирекція поліції у Токіо проголосила у відповіді, що вона матиме змобілізованих 10.000 важко узброєних поліціянтів, які унеможливлять всякі студентські авантури. Названа федерація стоїть цілком під комуністичними впливами.

● **Польський диктатор Владислав Гомулка** виїхав до Совєтів на відпочинок. Докладного місця його перебування преса не подала.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASS OCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Правда про брехню

Одною з найголовніших прикмет совєтської системи є її суцільна забріханість. Брехнею, підступом і обманом, піддержаними насильством, розбоєм і терором, ця система була встановлена, цими самими засобами вона поширилась і виключно при їх допомозі все ще вдержується. Очевидно, що українці належать до останніх із тих, кому цю правду про совєтську забріханість треба пригадувати. Вони були першою її жертвою, а пізнання цієї правди коштує їм гекатомби жертв. Характеристикою такого стану може послужити свідчення очевидців про те, як в 1933-му році на вулиці Харкова хлопчина реклямував продаваний ним орган Центрального Комітету Комуністичної партії окликами: „Правда" про брехню капіталістичних акул про голод на Україні". А біля нього лежали покотом трупи померлих з голоду людей...

Сьогодні в світі багато говориться й пишеться про „зміни" в Совєтському Союзі, але далеко не всі здають собі справу з того, що ці „зміни" у великій мірі побудовані на тій же самій брехні, що є суттю совєтської системи. Одним із численних прикладів совєтської забріханости може послужити, між іншим, „Репортаж з того світу" Федора Маківчука, мабуть, члена делегації УССР в Об'єднаних Націях, надрукований в березневому числі київського журналу „Україна". Беремо цей репортаж за приклад ще й тому, що він відноситься до Америки і американських та канадійських українців, включно із „Свободою".

В усьому згаданому репортажі, що не слово, то брехня. Починається він, як звичайно, від „нуждарів", якими рояться вулиці Ню Йорку і яким навіть жебрати заборонено законом. Далі йдуть такі „факти" з американського життя: ЗДА продукують річно 7 - 8 мільйонів автомобілів і стільки ж автомобілів річно американці крадуть; місячний заробіток висококваліфікованого робітника — 250 долярів. За операцію пропуклини треба платити понад 1,000 долярів. І так далі. Репортаж закінчується згадкою про „нюйоркську брехуху „Свободу", що видається накладом багатого американського вуйка", і нісенітницями про членів канадійської делегації в ОН українського роду, зокрема посла Амбросія Головача, який, мовляв, дуже тішився випущенням совєтського „спутніка" і заявляв, що Америка зі зависти „зваріює".

Ось такі то писані на замовлення „репортажі з того світу" приносить невільникам комунізму забріхана совєтська преса. Історичний досвід стверджує, що кожна, навіть найбільш рафінована і найчастіше та найупертіше повторювана брехня має свій безславний кінець.

Здоровий компроміс

Прийнятий палатною Комісією Способів і Засобів компромісовий проєкт забезпечення старших осіб шпитальним лікуванням та іншими формами лікарської допомоги — чергове досягнення в ділянці американського соціяльного забезпечення.

У своїй первісній формі, значить у редакції, запропонованій конґресменом А. Дж. Форандом, згаданий законопроєкт передбачає не тільки забезпечення старших осіб шпитальним лікуванням, опікою в окремих захистах та іншою лікарською допомогою, але й встановлює підвищення обов'язкових оплат на фонд соціяльного забезпечення, з якого мали б користати пенсіонери цього фонду. Проти так широко подуманого законопроєкту дуже рішуче висловилися і президент Айзенгавер, і віце - президент Ніксон, і керівники Департаменту Здоров'я, Виховання та Суспільної Опіки, вважаючи, що ціла та програма лікарського забезпечення мусіла б бути фінансована з фонду соціяльного забезпечення і тому лягала б непомірним тягарем не тільки на державу, але й на платників до фонду соціяльного забезпечення. З другого боку проти законопроєкту Форанда виступили і представники громадянства, стверджуючи, що встановлення надто широкого забезпечення старших осіб шпитальним лікуванням і іншою медичною допомогою обмежило б їх особисту свободу, відриваючи їх від родин й дому.

Беручи до уваги всі ці застереження проти надто широкої системи забезпечення старших осіб лікарською опікою, палатна Комісія Способів і Засобів пішла на компроміс, пропонуючи опцію, або право вибору, згідно з яким кожен пенсіонер матиме можливість вирішувати, чи він воліє мати шпитальне лікування, оплачуване з Фонду Соціяльного Забезпечення, чи одержувати з цього ж Фонду збільшену на яких п'ятьшість дол. щомісячну пенсію. Цей здоровий компроміс, забезпечуючи, з одного боку, старших осіб шпитальним лікуванням або збільшенням пенсії, гарантує їм з другого ку основне — їхню особисту свободу вибору.

Брат на брата в Кореї

Трагізмом віє від подій, які цього тижня розігралися в Південній Кореї. Внаслідок масових демонстрацій у Сеулі, Пузані, Кванґю, Теґу й інших містах, у сутичках з поліцією згинуло — за твердженням західніх кореспондентів — кругло 250 осіб. У самому Сеулі число вбитих, здебільша студентів, подають на 100 - 150, у тому числі також чимало жінок і дітей. Всупереч первісній офіційній версії, що спричинцями заворушень були комуністичні агітатори, насправді вибухли вони внаслідок грубих зловживань під час президентських виборів 15 березня ц. р., — зловживань, які переступили міру „недемократичних метод" ,за термінологією офіційної американської заяви.

Ці події особливо прикрі тому, що 30-мільйоновий корейський нарід пережив впродовж своєї 2,000-річної історії — поруч з світлими періодами розквіту — гєєнну чужих окупацій і переслідувань. В минулому сторіччі Корея опинилася між двома імперіялізмами — російським і японським. В 1910 році вона була окупована Японією. Всупереч постанові з'їзду в Каїро у 1943 р. про привернення Кореї „волі і незалежности", ЗДА погодилися на Потсдамській конференції в 1945 році на поділ Кореї і перехід її північної частини під „протекцію" Совєт.в. За цю помилку Америка заплатила понад 30,000 вбитих і 150,000 ранених, в 3-річній Корейській війні.

Режим національного героя корейців, президента Сингмана Рі, мав важке завдання: ні на мить не спускати з очей узброєного до зубів ворога за 38-ою паралелею, паралізувати його підривну роботу в Південній Кореї, відбудувати країну з воєнних руїн і здвигнути культуру та добробут на базі демократичних свобід. Користуючись військово - політичною та матеріяльною підтримкою ЗДА, Сингман Рі у великій мірі осягнув ту ціль. Але він не зумів проявити поміркованости супроти своїх партійних суперників, антикомуністів і проамериканців. Прикриваючись слушним аргументом боротьби проти комуністичної п'ятої колони, південно - корейська державна верхівка і її адміністраційний апарат, очевидячки, попали в крайність поборювання взагалі всякої опозиції.

Останні події — це наявний доказ, що перемогою на бойових фронтах завдання державних мужів не кінчається. Корейську війну виграно тільки наполовину, бо її північна частина все ще знаходиться фактично під диктатурою Пейпінґу, що прийшла на місце диктатури Москви. Але виграно її настільки, щоб дістати змогу організувати бодай на терені 38,000 кв. миль із 22-мільйонами населення зразково - показову демократичну країну. Бо тільки така держава може бути атракційною для 9 мільйонів північних корейців під комуністичним правлінням. Демократія — найтрудніша форма правління. Режим Сингмана Рі мусить зробити найбільші зусилля, щоб зберегти її чистою і правдивою, бо від цього залежить існування не тільки його влади, але й державности Кореї.

Любомир О. Ортинський

ПОЛЯКИ ПРО УПА

II

Крім зреферованої студії ген. Іг. Блюма про УПА, „Войскови пшеґльонд гісторични" (ч. 4. з 1959 р.) приносить доповнення до його праці, зроблені полк. Яном Гергардом. В обидвох випадках іде про спробу історичного, якщо можна застосувати цей термін до тенденційних еляборатів, висвітлення подій, до якого в останньому часі дійшов новий причинок — мемуаристично - літературний. Маємо на увазі повість „Луни в Бєщадах" згаданого вище Яна Гергарда, що вийшла друком на початку 1960 року у видавництві варшавського міністерства оборони. Ця книга має 636 сторінок і є мішаниною фактичних подій та історичних персонажів з фантазією. Герой повісти Єржи Цішевський, після повороту до Польщі восени 1945 року, служить в ранзі капітана в Польському війську. Відряджений до Балигороду, бере там участь в боротьбі з відділами УПА. На тлі його переживань автор змальовує любовні інтриги і моральну розгнузданість польських старшин, нащадків сенкевичівського пана Володийовського і Заґлоби. Але ми не збираємось тут розглядати літературної вартости „Луни в Бєщадах" вже хоча б тому, що вона дуже мала. Але є в книзі багато цікавого матеріялу, коли йде про характеристику УПА і її бойових вальорів. І коли перепололи грубе томище від партійної публіцистики, коли поминути грубе нагинання фактажу для проведення різних тенденцій автора, можна в ній знайти, між рядками, дещо правди. Гергард написав свою книжку на підставі власних спогадів. „В рр. 1945-1947 — пише він у післяслові — я був офіцером одного з полків, які воювали проти банд УПА і ВІН (польська підпільна анти комуністична військова організація: Вольносць і Нєподлеґлосць — Л. О.)".

Засадниче враження, яке залишається по прочитанні „Лун в Бєщадах" — це повний респект їх автора до УПА, до її організованости, бойової рішучости і завзяття її командирів і бійців. І хоч Гергард в різний спосіб старається очорнити історичні чи видумані постаті УПА, зокрема намагається пришити відділам УПА жорстокість, в інших місцях повісти він посередньо чи безпосередньо признає не лише вищість УПА над відділом ВІН, який в його оцінці є справжньою бандою, але й над регулярними відділами Польського війська.

У великому, мало притаюваному пошанівку автора є дисципліна . УПА. Описуючи не дуже мудро проведену акцію ВІН-у, він вкладає в уста одного персонажа такий коментар: „Каригідне недбальство, якого ніколи не допустилася б Українська Повстанча Армія". Про твердиню сотні Гриня на горі Хрещатій автор пише: „Землянки, в яких мешкала сотня, були глибокі, теплі і просторі. Кожна з них мала піч, нафтове освітлення і причі з сінниками. Не забуто також за відповідне приміщення для кільканадцятьох коней, яких вживала сотня для розвідки, за малий млин, за шпиталь для поранених, який покищо був порожній. Це був взірцевий обоз, славний на ціле Закерзоння".

Шкіцуючи сильветки командирів УПА, передусім Рена, Гриня, Беркута, Ігоря й інших, автор признає їм товариську вишліфуваність, освіту включно до знання мов, залізну рішучість і послідовність. Там же, де він старається очорнити командирів, грубими нитками пришиті чорні латки до їхніх сильветок відразу впадають в очі. Щодо моральности персонажів обидвох воюючих сторін, то тут автор навіть не робить зусиль, щоб вибілити своїх: жінка майора Гродзіцкого, Ірена, Зося, Барбара, Еля і ще як там вони називаються — все це повії без будь-якого морального стриму. На відміну від них, Марія, дружина Гриня і мати його сина, живе тільки одним — як врятувати свою дитину.

З розсипаних по книзі свідчень про бойову вартість вояків УПА беремо тут одно, яке говорить за себе: Відділи польського війська оточили гору і спрямували на бункри артилерійський вогонь. „Тим часом, — пише Гергард, — бандерівці не виходили з бункрів. З наказу Рена вони мали зайняти становище щойно після закінчення вогню. Стрільці нервово стискали в долонях карабіни. Почували себе як оточені звірі, і, як вони, були рішені. Знали, що мусять звести бій за життя... Курінний Рен дав наказ. Чотові підірвали своїх підвладних і сформували клин... Бандерівський клин протискався крізь шпалеру вогню. Два курені — капітанів Цішевського і Горчинського — ригали вогнем. Щораз частіше і щораз густіше барвився сніг на червоно..."

Повість, якщо її так можна назвати, попереткана політичними тенденціями. Найголовніші з них — це намагання доказати, що УПА була прибіжищем для нацистів і різник воєнних злочинців, зокрема німців. Щоб яскравіше змалювати цей стан, автор вдається до найпримітивнішої брехні, яка звучить, наприклад, так: УГВР в Мюнхені наказала командуванню УПА в 1947 році перевести в своїх рядах чистку елементів, які могли б компромітувати її, як демократичну формацію. Ішло про німців та інших чужинців, які були в рядах УПА. „Члени УГВР — пише Гергард — не застановлялись довго. Рішили, що німці й інші чужинці, які є в УПА, мусять зникнути... Мусять зникнути, і то так, щоб не можна було доказати, що вони становили поважний відсоток сотень." Описуючи процес ліквідації, автор навіть не звертає уваги на самозаперечення, якого допускається: в іншому місці він говорив про те, що деякі чоти мали перевагу чужинців; нагло, при „ліквідації" це вже тільки нечисленні гуртки...

В повісті кількакратно виступають два англійські персонажі, містери Кертіс і Робінзон, які нібито приїхали до УПА, щоб наочно переконатися в її силі і щоб згодом писати про неї. Поминувши штучно сконструйовані сцени тих візит, автор хоче викликати враження, що на зміну „німецьких опікунів" УПА прийшли нові, тим разом англійці.

Описи побуту польських старшин, і численні їх „романси", докладний опис засідки сотні Гриня на почет ген. Кароля Свєрчевського і зліквідування його, опис різних сутичок виповняють книжку. На обкладинці книжки, на тлі пожежі і війська, видніє на цілу довжину червоний тризуб з чорними літерами: УПА.

*

Серед багатьох рефлексій, які викликає повість Гергарда, одно враження найсильніше: відпихаючи на протязі трьох сторіч польський імперіялізм, український народ геройськими подвигами УПА і цілого населення т. зв. Закерзонії витичив і закріпив в наш час український західній кордон. За Дніпром, на „диких полях", відпір польського інтруза почався, а закінчився за тисячу кілометрів — за Сяном. Кривавий був це відпір, за який обидва народи заплатили велику данину крови і матеріяльних дібр. Властиво про жертви можна говорити, дивлячись на цей історичний відступ з польської точки зору. Не зумівши вдержати Речі Посполитої з її федералізмом і толеранцією, заступивши їх вузьким шовінізмом — поляки змарнували нагоду і, можна сказати, понесли жертви за свою короткозорість і невміння утримати імперію. Для нас ситуація була інша: ми, як народ, мусіли кров'ю витягати лінії нашої політичної сильветки. Бійці УПА в Закерзонні своєю кров'ю провели один штрих, викарбували західній профіль нашого політичного обличчя. Їх жертва — непромінальна; їх боротьба навіть у ворога викликає респект; у нас, їхніх сучасників і в майбутніх поколіннях, вона залишиться предметом глибокої пошани і джерелом віри в майбутнє нашого народу.

ЧОМУ АМЕРИКАНСЬКІ РОБІТНИКИ СТРАЙКУЮТЬ

Багато тисяч американських туристів, які відвідали Совєтський Союз, оповідають, що там при кожній нагоді засипали американців тисячами різних запитань, з яких можна було бачити, що совєтських громадян цікавить кожна деталь незнаного їм життя в капіталістичній країні. Вони цікавилися багатьма фактами з економіки, політичної системи, структури уряду, закордонної політики тощо, але найбільше питань було, скільки коштує в Америці, наприклад, чоловіче убрання або суконка приблизно такої якости, що її мали на собі американські туристи.

Одним з найчастіше ставлених питань було — чому американські робітники страйкують? Багато совєтських громадян, знаючи, що американські робітники мають найвищий у світі життьовий стандарт, не могли зрозуміти це явне протиріччя. Більшість з них міркувала: „Якщо вашим робітникам так добре живеться, навіщо їм страйкувати?

Ми не знаємо, звичайно, як на це питання відповідали ті чи інші американські туристи. Проте, відповідь на це питання можна було б сформувати так:

Страйки в Америці бувають з різних причин. Серед тих причин можуть бути незгода поміж адміністрацією та робітничою юнією щодо числа робітних годин, розміру платні, оплати понадчергової праці, внесків підприємства до пенсійного та забезпеченового фонду, умов праці тощо. Страйки з метою примусити працедавця визнавати юнії тепер рідкі, бо права робітників об'єднуватись у юнії і укладати колективні угоди з працедавцями визнані законом.

Навіть при добрих умовах праці і високих заробітках 18 мільйонів робітників, об'єднаних у робітничих юніях, виколистовують своє право страйкувати. Страйки є демонстрацією сили робітничих юній. У минулому страйки коштували робітникам втрату заробітку і були пов'язані з труднощами, які з того випливали.

Але успішні страйки поступово дали змогу робітникам досягнути визнання їх юній, а через них і вищого стандарту життя. Здобутки організованої праці далися робітникам не легко, вони є продуктом довгорічної боротьби за організацію і створення юній, присвячених інтересам робітництва.

Всі ці факти були драматично ілюстровані під час страйку сталеварів. Перед їх останнім страйком минулого липня пересічна платня сталевара становила $3.10 на годину, — на 90 центів більше від пересічної платні фабричного робітника. Проте, як колись сказав Семюел Ґомперс, фундатор Американської Федерації Праці, американський робітник, як і всі інші групи робітників, завжди змагається за ще вищий стандарт життя.

Але найголовнішою метою страйку сталеварів були не гроші. Найважливішим для них було виробити правила, за які вони вже успішно змагались у минулому. Їх працедавці вимагали, щоб ці правила були переглянуті у зв'язку з збільшенням продуктивности. Робітники проти цього запротестували.

Сталевари вважали, що ці правила становлять їх забезпеку проти збільшення темпів, безробіття, що вони гарантують їх права на арбітраж в спірних випадках. Вони настоювали на праві їх юнії втручатися у справу визначення умов праці, норм продукції і праці, а також у всі справи, які можуть постати у зв'язку з запровадженням нових машин і нових метод праці. А понад усе ці правила давали робітникові почуття самоповаги та партнерства у праці. Робітники воліють затримати ці правила навіть ціною індивідуальних втрат, неминучих під час кожного страйку.

Питання, чому добре оплачувані американські робітники страйкують, може здивувати людей і поза совєтським бльоком. Отже, пишучи закордон, ви можете пояснити вашим друзям причини американських страйків і допомогти їм зрозуміти нашу економічну систему.

Американська Рада

ЗВИЧАЙНА СПРАВА ...

Звичайна справа —
в день весняний,
Опівдні, в найтепліший час,
З якимось почуттям незнаним
Розкрити вікна в перший раз.
І раптом так пахнуть в обличчя
Простори, вітер і весна,
Що чуєш, як призивно кличе
Оця прозора далина.
І сонцем, радістю земною
Буяє все навколо нас.
Чудесне почуття — весною
Розкрити вікна в перший раз.

ВІРА ГРИГОРЕНКО

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОПАҐАНДА НОГАМИ

Люблю взяти в руки число „Свободи" з понеділка і там, на першій сторінці, розчитуватись в тому, як то наші спортові команди перемагають на всіх фронтах. Ось „Тризуб" з Филаделфії дійшов до півфіналів за футбольне мистецтво Америки, ось і „Плай" інж. Мирона Лепкалюка має блискучі успіхи в відбиванці, ось наш УСК набив греків і видряпався на голо табелі! Та й обидві „Січі", з Нюарку й Елизабету, не пасуть задніх. Я вже й не згадую про різні А-кляси, резерви, юнаків, учнів, бо того всього є тьма - тьменна і всі виграють, як виходить з преси.

Правда, м'яч є круглий, і з цього приводу трапляються різні несподіванки: може статися й таке, що поки цей фейлетон дійде до ваших рук, наших заучнуть бити теж на всіх фронтах... Тьфу - тьфу! Цек тобі та осина! Не хочу бути невірним Томою, пам'ять якого вшановуємо в цю Провідну Неділю. Навпаки, хочу вірити навіть в таке чудо, що УСК увійде до Оберліґи і ще в цьому році сплатить всі довги за свій спортовий майдан.

Саме недавно я мав нагоду бути на змаганнях УСК-у з греками. „Ой, щось велике в лісі здохло!" — сказав п. дир. Конашевич, як побачив мене на площі. Забув пан директор, що я є автором першої української комедії про копаний м'яч... Менше з тим. Важне, що наші хлопці добре грали, — хоч і не завжди попадали бальоном у грецькі ворота. Зате наш воротар Голуб, дай йому, Боже, дівчину хорошу, дійсно підлітав угору мов на крилах, кожний м'яч хватав і до грудей притискав! А коли наші загнали першого та й останнього гола — з грудей тисячної маси народу піднявся неописаний крик радости: „Є!!!"

Так, бо на цьому матчі було коло тисячки соборної публіки! Де, коли, на яку жалобну академію чи іншу маніфестацію зженете стільки людей?.. А на спорт приходить часом і по три-чотири тисячі, наприклад у Филаделфії. Значить, ця ділянка має ще в нас своїх ентузіястів. І то таких ентузіястів, що не тільки намагають криком, але в разі потреби вміють теж кишенею потрясти на народну справу.

Це, між іншим, я помітив на згаданому матчі з греками: як тільки в повітрі запахло нашою перемогою — зараз пішов капелюх на мандрівку. „Прошу дати, що ласка, на грачів" (літературна форма — „гравців", за київською пресою). А невтомний, с и в и н о ю припорошений п. Лесняк - старший рушив між патріотів із своїми „цеголками" — на викупно площі УСК-у. І гроші сипались, як полова, бо наші виграли! Сказали мені, що один бізнесмен, не вагаючись, підписав чека на 100 долярів, щоб оплатити кошти подорожі і „дієти" одному, позиченому в Торонті, змагунові. Тут не лише треба дати кредит тим, що жертвують, але й тим, що ходять, просять, світять очима... Бо так що не знати, котру ролю важче виконувати.

Може хтось з любих земляків, які не захоплюються спортом, скаже: „А чи не краще було б спрямувати цей національний гріш в якесь інше, кориснішe русло, скажім — на політичну пропаґанду?" На те я відповім, що спорт — це теж політика! Хто зна, що більше причиняється до популяризації українського імени між чужинцями: фіра пропаґандивної літератури, чи один виграний футбольний матч...

Гкер

Вступайте в члени Українського Народного Союзу, бо він дає Вам дешеві та вигідні рідні роди забезпечення життя і рівночасно є оборонцем українсько справи в Америці. Український Народний Союз поважають і американці не тільки завдяки його 73,000 членів і 22-мільйонового майна, але і за його гідну, високопатріотичну поставу в обороні свободи.

Ол. Бабій

ОЛЕНА ТЕЛІГА Й ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ

(1)

Література — один із виявів духового життя суспільств, тому зміни, великі події в житті народів дають початок і змінам у письменстві. Через те революція, що закінчила добу царату й капіталізму в Росії, перша світова війна, визвольні змагання галицьких українців по упадку австрійського панування в Галичині знайшли свій відгомін у свого роду революції в українській літературі. Поети, письменники зрозуміли, що в добу воєн, коли валяться, падають держави, королівські, цісарські престоли, годі співати лише про вишневі сади, чорні очі дівчат, солов'їв на похиленій вербі, що не пора у формах віршів наслідувати народні пісні чи вірші поетів -імпровізаторів, дилетантів, для яких одиноким учителем було „надхнення".

Нова доба вимагала нового мистецтва слова, що відповідало б ритмові, стилеві епохи. Зродилися нові групи, школи, об'єднання письменників, нові літературні напрями — символізм, імпресіонізм, кубізм, неоромантизм, неоклясицизм. Хоча в тих „ізмах" було чимало банального, навіть дурного, блазенського, як наприклад вірші деяких футуристів, хоча українські модерністи часто наслідували російських модерністів, все ж серед українських поетів тієї доби були й справжні творці, що вміли знайти нові засоби для вияву своїх почувань, ідей, і внести в літературну скарбницю великі цінності, як, наприклад, твори Максима Рильського й М. Бажана.

Повоєнних і пореволюційних поетів, письменників можна поділити на три групи: група мистців слова, які осталися в совєтській Україні, жили й творили під впливами большевицької дійсности; друга група — поети й письменники Західньої України, що опинилися в польській державі і що мали все ж більший контакт із Західньою Европою та її літературою, як совєтські письменники, і третя група — поети і письменники, що, як учасники визвольної війни чи діти тих учасників, були політичними еміґрантами в західньо - европейських державах. До цієї третьої групи українських поетів належали Олена Теліга й Олег Ольжич.

Олена Шовгенівна народилась 1907 року в Петрограді, де її батько був професором високої технічної школи. Родина цього професора час від часу виїжджала з Петрограду на Харківщину, звідки була родом. По революції в Росії Шовгенів переїхав до Києва, працював у міністерстві українського уряду, потім еміґрував до Рівного на Волині, врешті до Станиславова в Галичині. Коли московська навала перекотилася по цілій Україні, професор Шовгенів опинився в Чехо - Словаччині, де став ректором Української Господарської Академії в Подєбрадах.

Через воєнні події Шовгенів на якийсь час розлучився з своїми двома синами, а його жінка із дочкою Оленою залишилися в Києві. В році 1922-му Олена Шовгенівна з матір'ю перейшла через кордон до Польщі і виїхала до Чехо - Словаччини до батька. Пізніше, студіюючи в Празі, не раз у Студентськім Домі вона оповідала своїм приятелям і приятелькам, як то на п'ятнадцятому році життя у темну, літню ніч, оминаючи большевицькі застави, перекрадалася через польсько-совєтський кордон.

В чехо-словацькій республіці еміґрантка Олена увійшла в українське середовище, вчилась у школах із українськими гімназистами, потім студентами, еміґрантами зі Східньої й Західньої України, познайомилась із українськими поетами, письменниками, Олександром Кандибою, Євгеном Маланюком, Юрієм Дараганом, Олексою Стефановичем, Борисом Гомзиним, і, під їх впливом формулюючи свій світогляд, стала українською націоналісткою.

Українська еміґрація жила тоді свіжими спомнинами про недавню збройну боротьбу за волю України, надіями на скорий поворот зі зброєю в руках, і ті спомини, надії, щоденні розмови про українську армію — виховували в патріотичному дусі дочку Шовгенева.

Молодість перемагає всі труднощі та прикрощі життя, молодість — це чарівниця, що вміє перетворювати й терня в квіти, й ними устелювати собі дорогу, тому, хоч Олена Шовгенівна жила в чужому краю, вона була тоді втіленням оптимізму, життєрадости, безжурности. Українці - еміґранти називали цю поетку-студентку „пупількою української еміґрації" бо вона завжди і всюди всміхалася усміхом любови до світу, до сонця, і сама була, як сонце, що обдаровує своїм промінням усі живі істоти, добрі та злі.

Все ж один раз найближчі знайомі, приятелі бачили Олену Шовгенівну сумну, заплакану. Тоді був соняшний, травневий ранок. Олена Шовгенівна, як звичайно щодня, чекала на пероні стації на поїзд. Один студент купив у кіоску чеську газету і, показуючи її Сірополкові, прочитав на першій сторінці заголовок: „Генерал Петлюра забитий у Парижі".

Старенький батько дружини Симона Петлюри, Сірополко, вхопився руками за сиву голову, розплакався, як дитина, і закричав: „Ні, то не може бути, щоб хтось убив Петлюру! То якась помилка!"

По личку Олени Шовгенівни покотились рясні сльози.

Минали дні за днями, роки за роками, час гоїв рани, примушував поетку думати про своє майбутнє. На одному концерті Олена Шовгенівна познайомилась зі студентом-бандуристом Михайлом Телігою, за якого пізніше вийшла заміж. Новоженці виїхали до Варшави.

У столиці Польщі чоловік поетки працював як архітект. Час від часу Олена приїжджала до Львова, нав'язуючи зв'язки з українськими письменниками, журналістами, головно співробітниками журналу „Вісник" та його редактором д-ром Дмитром Донцовим. Одного року перебула вона літо в Карпатах на Гуцульщині. Кілька разів гостювала на Волині в домі посла Підгірського і його жінки Лесі, колишньої дружини письменника Миколи Голубця, яку німці розстріляли потім разом з її дочкою.

Вибух другої світової війни застав Олену Телігу у Варшаві. Поетка пережила бомбардування польської столиці, часи голоду і злиднів. По якомусь часі опинилась вона в Кракові.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

А. Заплітний

КОМІТЕТ ЗАГАЛЬНОЇ БЕЗПЕЧНОСТИ В СТАРО-КОНСТЯНТИНОВІ 1918-1920 РР.

Хто цікавився французькою революцією пригадає собі, що в 1793 р. постала установа, яку назвали "Salute Public" — Комітет публічного спасіння, або загальної безпечности, головним завданням якого було вивести молоду французьку республіку з загрозливого внутрішнього і міжнародного положення. Тодішні державні мужі Европи не боялися революційних гасел та ідей, але справжньою небезпекою для себе уважали революційний імперіялізм молодої французької республіки, і почали монтувати потужні протифранцузькі коаліції. Можна було також сподіватися, що прихильники старого ладу піднесуть голову всередині країни. Затривожені цим, французькі революційні діячі покликали до життя вище згаданий комітет з диктаторськими повновластями. В скорому часі цей комітет попав під вплив крайньої революційної течії, так званих якобінців, і перейшов до історії як найжорстокіший терористичний утвір, бо на протязі цілого року пустив під гільйотину або в інший спосіб спричинив смерть коло 10.000 осіб, враховуючи в це число людські втрати у громадянській війні в Вандейській окрузі.

Очевидно, що московські комуністи давно відібрали пальму першенства щодо жорстокости та числа людських жертв від французьких якобінців. За час перманентного московського терору потерпіли десятки мільйонів невинних жертв.

Цей дещо задовгий вступ був конечним, щоб через порівняння можна було встановити, що наш староконстянтинівський одноіменник не мав зі своїм французьким товаришем нічого спільного крім назви.

Він був твором своєрідних обставин, які були на Україні в 1917 - 1920 роках. Він обмежував свою діяльність повітовим містом, діяв тільки час від часу, не мав жадної збройної сили та ні одного людського життя на своєму конті. Його дії завжди йшли населенню на користь і дали доказ непересічної політичної мудрости цього невеликого українського міста.

Факт, що до його вінка вплели творці цього комітету кілька квіток революційної романтики, запозиченої від Великої Французької революції, не приніс йому шкоди. Навпаки, він набув через них великої поваги серед населення міста.

Треба мати на увазі, що, почавши від 1917 до кінця 1920 року, на Україні були дуже часті зміни влади. Приходили та відходили окупанти української землі. Крім них, були ще повстанські загони та озброєні ватаги. Достовірні очевидці твердили, що в тому часі було в Староконстянтинові 27 змін влади, включаючи в це число приходи та відходи українських урядів, від Центральної Ради почавши.

Кожна така зміна була для представників якоїсь нації дуже болюча та небезпечна; вона могла привести втрату життя видніших та активніших її діячів. За ініціятивою українців прийшло до довірочної, але дуже всіми респектованої угоди про взаємну допомогу при змінах режимів. Ця угода виявилась дуже успішною і для всіх корисною. Аж до приходу большевиків настало до Старо - Констянтинова восені 1920 року ніхто з жителів міста не потерпів за свої політичні переконання та дії.

Заходила також ще одна небезпека, і то дуже велика, коли одна влада відходила, а друга ще не встигла прийти. У місті було тоді безвластя, тобто стан сприятливий для всяких бешкетників, погромників та грабіжників. Щоб не допустити до голосу цих злочинних елементів, витворилася в Старо - Констянтинові звичаєва практика вибирати в такий час комітет, який мав би на увазі охорону життя та майна мешканців. Такий громадський комітет називали Комітетом Загальної Безпечности. На тлі згаданого вище загального взаємного довір'я та взаємної співпраці і допомоги легко це було перевести.

Якщо день або два не приходила нова влада, тоді голова міської думи скликав віче, на яке мали право і обов'язок прийти всі дорослі жителі міста. На такому вічі вибирано цей комітет з 16 членів, по чотири з кожної національности — українців, жидів, поляків та росіян. Виборчі правила були такі: кожна національна група зголошувала чотирьох кандидатів, але вибирало їх ціле віче. Вибраний Комітет відразу вступав у виконування своїх обов'язків, і діяв перманентно. За дня урядувало вісім комітетових, а вночі чотири, по одному від кожної національної групи.

Вже сама наявність такого комітету, вибраного загальним народним вічем, стримувала не дисципліновані елементи від будь-яких виступів. Правда, наш комітет не мав зорганізованої збройної сили і навіть не старався її формувати, але його високий моральний авторитет міг змобілізувати до акції населення міста, в якого була поважна кількість легкої зброї. Про це злочинні елементи добре знали, і тому не відважувалися стягати на себе караючої руки цілого міста.

Наприкінці вересня 1920 року большевики у великій паніці відступили на Схід, але поляки чомусь не надходили. На третій день по відході червоних голова міської думи скликав загальне віче, на якому вибрано 16-членний комітет, в склад якого попав автор цих рядків від української групи.

Вдень місто виглядало як звичайно, але ввечері майже все населення було на вулицях. Ночі були місячні, теплі. За день або за два випав на мене нічний дижур. В міській думі я застав вже трьох членів нашого комітету. В залі, де збиралася дума, було повно народу. Одні грали в шахи, другі в карти, інші розбилися на гуртки і про щось дебатували. По вулицях було багато людей. Не чути було співів та голосних вигуків, але не було також тривожного настрою. Все вказувало, що ніч буде спокійна.

Коло півночі влетіли до нас два хлопці і сказали, що до міста приїхали якісь три кавалеристи і питали за міською думою. Всі члени Комітету зірвалися з місця, вийшли з кімнати і стали в широких дверях. Якраз над'їхали вершники і один з них запитав по-російськи: „Що тут?" Ми відрухово підштовхнули нашого жидівського товариша, мовляв, твоя черга з ним говорити. Було очевидно, що це не українці і не поляки. Денікінці також були далеко, отже кіннотчики мусіли бути большевиками. Було домовлено, що на той випадок має діяти жидівський представник. Він відповів: „Це міська дума, товарищі". „А ти хто такий?" — запитав вояк. — „Член Комітету Загальної Безпечности" — відповів представник, і — „Розходісь по домам, сволоч" — за цим посипалися дальші соковиті слова московської лайки.

Ми спокійно пішли додому. Вулиці порожніли. Кавалеристи від'їхали. За якийсь час міська рада знову була повна народу. За три або чотири години по першій візиті приїхало ще сім кіннотчиків, з тачанкою. Знову ті самі питання і відповіді. І знову такий самий наказ большевиків. Цим разом вони від'їхали на 500 - 600 стіп і без будь-якої остороги відкрили кулеметний вогонь. Зчинилось страшне замішання, чути було зойки та крики. Вулиці вмить спорожніли але не було ранених і забитих. Напевно вони стріляли вгору або пустими набоями. Члени Комітету провели коротку нараду і рішили не дразнити незнаних кавалеристів, погасити світла в думі і піти додому.

На другий день був дижур як звичайно. Над вечір були польські стежі, а за ними невеликі військові частини. З цим моментом скінчилися обов'язки Комітету.

Як ми пізніше довідалися, вершники, які минулої ночі приїздили два рази до міста, були розвідчиками з большевицьких кінних відділів Котовського.

Це був останній виступ Старо - Констянтинівського Комітету Загальної Безпечности, бо по Ризькому перемир'ї, коли большевики прийшли настало, Комітет самозліквідувався.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Губернатор Майнер ґратулює Романові Рудницькому

Відомий український молодий — сімнадцятирічний піяніст, - вітуоз Роман Рудницький виступив 2-го квітня ц. р. ц „прощальним" концертом перед закінченням „гайскул" і від'їздом на дальші музичні студії у „Джульярд скул оф мюзік" у Ню Йорку в своєму родинному місті, Томс Ривер, Н. Дж. Після концерту численні часописи в стейті Ню Джерзі, „Ню Джерзі Курієр", „Есбері Парк Прес", „Овшен Кавнті Сан" та інші, помістили довгі звідомлення, з яких дещо наводимо:

Публіка, яка заповнила залю по береги, ентузіястично оплескувала Романа Рудницького. Він виконав незвичайно складну й амбітну програму: Баха Токкату Ц-моль, Бетговена Сонату Д-дур („Пасторальну"), Брамса Капрічіо Фіс-моль, Інтермецо Ес-дур і Рапсодію Ес-дур, а після перерви Равеля „Форлян", „Альборада дель Граціосо", „Водограї" і Токкату та, на закінчення, Шопена Ноктюрн Ф-дур і Скерцо Г-моль. Опісля ще три наддатки; Шопена недавно відкритий Прелюд Но. 26, Дебюссі „Відображення в воді" і Скарлятті Сонату Ц-дур. Виконання усіх цих творів можна сміло назвати майстерним. Майстерна технічна легкість і брилянтність, досконале відчуття ритму, широкий діяпазон динамічних відтінів, від оксамитного піяно, до гримучого форте, суверенне володіння фортепіяном і його можливостями — це все, в сполуці з позою й поведінкою справжнього ветерана концертової естради, характеризувало виконання молодого Романа Рудницького. Але, понад все, вражали глибоко емоційні інтерпретації цього незвичайно талановитого піяніста, далеко вищі від його молодшого віку. Треба було подивляти так багато подробиць, якнайніжніше опрацьованих та виведених, особливо в творах Баха і Равеля, безперечно вислід першорядної музичної самодисципліни й студій під керівництвом таких світової слави мистців, як, в минулому, у Еґона Петрі, а особливо тепер, у Роіни Левін.

Ґратуляції й найкращі побажання для Романа Рудницького переслав телеграмою губернатор Майнер, яку публіці прочитав директор Томсриверської школи, Натан С. Детвайлер: „Прошу передати мої ґратуляції і найкращі побажання Романові Рудницькому з нагоди його прощального місцевого концерту. Стейт Ню Джерзі слідкуватиме з зацікавленням і надіями його дальші успіхи. Роберт Б. Майнер, губернатор".

Директор гайскул, п. Детвайлер, представив публіці Романа Рудницького, не тільки як знаменитого піяніста, який вже досі здобув незвичайні осяги, але також як прикладного громадянина школи, якого, вибрали на члена „Нешенел Гонор Сосаєті" і „Бойс Стейт".

Представник Міської Ради Френклин Фішер передав Романові по мистецьки розмальовану грамоту слідуючого змісту: „Президія Міської Управи Довер, Овшен Кавнті, Ню Джерзі, вітає і з найбільшим признанням підкреслює музичні досягнення й майстерство визначного піяніста-віртуоза Романа Рудницького тому, що дякуючи таким, як він, нам не треба боятися майбутнього".

Романа Рудницького прощав теж в імені товаришів і всіх студентів гайскулу, Тім Ров, президент кляси сеньйорів. Коли він закінчив промову, на залю увійшла частина шкільної оркестри, якої Роман є членом (як кларинетист) і відіграла „Фор гі іс ей джолі ґуд фелов".

Згаданий часописний звіт концерту („Ню Джерзі Курієр" з 7-го квітня) кінчається словами: „Величавий концерт і святкування його виконавця зробило на всіх присутніх велике враження: всі були горді з свого „рідного сина", піяніста - віртуоза Романа Рудницького."

Н. У.

Хроніка Йонкерсу, Н. Й.

Шевченківський Концерт. 27-го березня наша громада відзначила Шевченківські Роковини концертом у великій залі Дому СУМА. На концерт зложилися: співи американського гимну та „Заповіту" у виконанні Дівочого Хору Юного СУМА, вступне слово п. С. Коцибали, промова проф. О. Кулинича, виступи Жіночого Хору при Домі СУМА, Дівочого Хору Юного СУМА, декламації учнів і учениці: О. Кудрика, М. Дзиндри і М. Женецької, фортепіянове сольо п-и Марущак, яка також акомпаніювала хорові, вправи і спів „Боже Великий" у підготовці п-і М. Саломон, та інсценізація „Розрита могила" у виконанні уч. О. Коверко, п-а П. Ревака та інших дітей. Закінчено концерт співом українського національного гимну.

Виступи обох хорів — це заслуга диригента п-а Стефанчука, який з подиву гідною посвятою і послідовністю веде проби хору і в протязі кількох місяців зорганізував аж два хори і зачав підготовку третього чоловічого хору.

Деклямаціями, інсценізацією та цілістю концерту зайнялися Жіночий Клюб з п-ю Н. Кудрик на чолі, ЮСУМА з його референтом та душею п. П. Реваком, та Комітет Дому СУМА. Декорації укладу п. Романа Глушка.

Зазначити випадає, що понад 50 осіб взяло участь в цьому концерті. Публіка рясними оплесками вітала виконавців. Вона цим разом з'явилася у рекордовому числі, і багато осіб мусіли стояти.

Успіхи молодого учня. На науково - технічній виставці всіх йонкерських середніх шкіл (гай скул) в клясі старших хлопців у ділянці фізики учень Юрій Кіналь, син д-ра В. і Я. Кіналів дістав третю нагороду.

На виставці праць з цілого Вестчестерського повіту у Вайт Плейнс, Н. Й., в березні п. Юрій Кіналь дістав високе відзначення від Морської Фльоти ЗДА — Саєнс Крюйзер Аворд за проєкт електронічної помпи, яка працює без толоків. Морська Фльота заінтересована цим проєктом. Внаслідок цього відзначення п. Ю. Кіналь дістав запрошення на 8-денну наукову прогульку воєнним кораблем ЗДА у літньому сезоні.

З життя організацій. В місяці лютім і березні багато організацій відбуло свої загальні річні збори, між іншими Жіночий Клюб при Домі СУМА, який займається поза своєю внутрішньою працею і культурно - освітньою роботою в Юнім СУМА та господарсько - буфетовою частиною Комітету Дому СУМА. Клюб вибрав нову управу, очолювану п-ею Надією Кудрик. 11-ий Відділ ООЧСУ перевибрав п. Степана Гіля на голову. Осередок СУМА вибрав на голову п-а Романа Глушка, Т-во б. Вояків УПА — п-а Шкафоровського, а Комітет Дому СУМА, який збірно проводить громадську роботу згаданих організацій та занимається адміністрацією Домів СУМА поновно — перевибрано п-а С. Коцибалу.

К. С.

„Джо Смит" підтримує кандидатуру Рокефеллера

Скоттсблав, Небраска. — Террі Карпентер, який на республіканській конвенції в 1956 році поставив був видуманого „Джо Смита" на кандидата на віце - президента, щоб цим способом запротестувати проти того, що республіканці мали тільки одного кандидата Ричарда М. Ніксона, — заявив в інтерв'ю з журналістом, що він плянує поставити як кандидата на номінаційній конвенції в Шикаґо губернатора А. Рокефеллера. Террі Карпентер є стейтовим сенатором і кандидатом на губернатора. Він розумує так: Я досі не розмовляв з Рокефеллером, але тому, що нюйоркський губернатор не хоче заявити публічно, що буде підтримувати Ніксона, можна думати, що Рокефеллер хоче сам кандидувати, і тому треба підтримати його кандидатуру.

Кобзар-віртуоз Конопленко - Запорожець виступить із своїми концертами у ЗДА

Ню Йорк. — До З'єдинених Держав Америки прибув із Канади переїздом, на тимчасове перебування полк. Павло Конопленко - Запорожець, один із небагатьох віртуозів і вчителів гри на стародавній українській кобзі, музичному інструменті, що його виробляли колись із цілого кавалка верби або клена, видовбуючи їх середину спеціяльним знаряддям. Крім довбаних, були кобзи теж і клеєні. Одні і другі були удосконалювані музикантом на протязі довгих років.

Павло Конопленко-Запорожець із своєю кобзою.

Полковник Конопленко-Запорожець перебуває постійно в Саскачевані в Канаді і минулими роками виступав із своїми концертами у Вінніпеґу та в інших канадійських містах, здобуваючи і прихильність і подив слухачів для кобзи і своєї гри на ній. Англомовна „Вінніпеґ Трібюн", рецензуючи свого часу один із його концертів, писала, що кобза — це єдиний свого роду інструмент не тільки в Канаді, але і в світі. Під час свого перебування у ЗДА полк. Павло Конопленко-Запорожець виступить у різних місцевостях із своїми концертами гри на кобзі. Полк. Конопленко - Запорожець є теж автором приготованої до друку розвідки про кобзу та інші українські інструменти.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в НЮАРКУ скликає на неділю, 1-го травня 1960 року в год. 3:00 по пол. в приміщенні УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ при 180 Вільям вул. — в НЮАРКУ, Н. Дж.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюаркської Округи, а саме: 14, 27, 37, 65, 76, 133, 142, 152, 219, 234, 272, 322, 329, 339, 371, 413, 459, 490.

В нараді візьме участь: п. Йосиф ЛИСОГІР — заст. президента УНСоюзу.

До участи в нараді запрошуємо, крім Делеґатів дооліншних Відділів УНСоюзу, також Членство вищезгаданих Відділів УНСоюзу.

ЗА ОКРУЖНУ СОЮЗОВУ РАДУ: Ю. БАРАНЮК В. САЛАВУН Д-р О. УТРИСКО

Літературно-Мистецький Клюб в НЮ ЙОРКУ

У п'ятницю, 29-го квітня 1960 р. в долішній залі КЛЮБУ

ФОРТЕПІЯНОВИЙ КОНЦЕРТ Люби ЖУК

В програмі концерту твори: ШУБЕРТА, БАРТОКА, БРАМСА, ВЕЛИКІВСЬКОГО, НИЖАНКІВСЬКОГО, ФОМЕНКА, ДЕБЮССІ і ШАМПАНЬЯ.

ПОЧАТОК — в год. 8:00 вечора.

Український Відбиванковий Клюб „Плай" візьме участь у **ВІДБИВАНКОВОМУ ТУРНІРІ Сходу ЗДА**, який відбудеться в суботу, 23-го квітня 1960 р. в приміщеннях WASHINGTON CENTRAL YMCA 1736 G. Street N. W. at 18th Street WASHINGTON, D. C.

ПОЧАТОК ЗМАГАНЬ — в год. 11:00 рашку.

Це останній турнір „Плаю" на сході, після якого наші репрезентанти виїдуть на змагання-турнір за першенство цілих ЗДА, який відбудеться в Далрас. Тексас.

НЕДІЛЯ, 24-го КВІТНЯ 1960 р. IRONBUND FIELD, Wilson Avenue — NEWARK, N. J.

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Год. 1:00 по пол. — ПЕРЕДЗМАГ: **Чорноморська Січ — Roma SC**

Год. 2:30 по пол.: **Polish Falcons — Ukrainian Nationals** „ТРИЗУБ" — у найкращому складі.

✝

Блаженніший Митрополит ДІОНІСІЙ

Голова св. Православної Автокефальної Церкви в б. Польщі, Добродій св. Української Православної Церкви, гітлерівський і совєтський в'язень.

В Бозі упокоївся 15-го березня ц. р. у Варшаві і похований там-же на Православному кладовищі.

✝

У ФОМИНУ НЕДІЛЮ 24-го КВІТНЯ 1960 року в катедрі Пресв. Тройці, св. Української Автокефальної Православної Церкви, в Екзилі перебуваючої на 359 Broome Street — Ню Йорк, Н. Й. буде відправлено

УРОЧИСТЕ ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

† Архієпископ ПАЛЛАДІЙ, Голова Собору Єпископів УАПЦ в Екзилі.

МОНТРЕАЛ, Канада. — Подаємо до відома, що Ново-Канадійська Баптистська Церква міста Монтреалу, запросила до себе з Англії, відомого проповідника і письменника — ПЕТРА КОЛИБАЇВА, який бере уділ в БОГОСЛУЖЕННЯХ від 28-го ЛЮТОГО до 22-го ТРАВНЯ 1960 р. кожної неділі — в год. 11:00 перед полуднем і в 7:30 веч. Адреса: 3567 St. Urbain — Montreal. Canada.

Д-р Степан ВОРОХ

ЗУБНИЙ ЛІКАР

після відбуття військової повинности

<— ВІДКРИВ НАНОВО —>

ДЕНТИСТИЧНУ ПРАКТИКУ при 969 18th AVENUE — NEWARK, N. J.

Приймає за попереднім домовленням телеф.: ESsex 2-7300

АДВОКАТКИ Ольга КУПЧИНСЬКА Олена КУПЧИНСЬКА

повідомляють про

<— ПЕРЕНЕСЕННЯ —>

— IX —

АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

зі старого приміщення — при 80 Е. 7 вул. до НОВОГО при: 137 ЕВЕНЮ "А" (поміж 8-9 вул.)

Ню Йорк, Н. Й.

Телефон: ORегон 7-5990

4½% ДИВІДЕНДА РІЧНО

Щадіть регулярно. Відкладайте послідовно певну суму. Ваша сьогоднішня дивіденда в 4½% допоможе забезпечити цілий Ваш прибуток.

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1938 WEST 51ST STREET · CHICAGO 9, ILLINOIS

TELEPHONE PROSPECT 8-5800

ВИЙШЛА З ДРУКУ БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА КНИГА

Олекси Повстенка

КАТЕДРА СВ. СОФІЇ У КИЄВІ

Видання УВАН

В 336 ілюстраціях показано мистецьку велич катедри св. Софії, її архітектуру, мозаїку, фрески і всю оздобу.

В тексті вміщено історію Катедри від початку до наших часів.

Книга великого альбомного формату, 472 ст на найкращому крейдяному папері — тексти англійською й українською мовами.

Ціна $12.50.

Замовляти: "SVOBODA", 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Увага! З ДНЕМ 1-го КВІТНЯ 1960 року **Увага!**
<— МИ ПЕРЕБРАЛИ —>
Нюйоркський Відділ Бюра ВИСИЛКИ ПАЧОК
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ И АЗІЇ.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION
39 2nd Avenue — NEW YORK 3, N. Y. — ALgonquin 4-5456
(ріг 2-ої Евеню і 2-ої вулиці).
Наш спеціяльний Відділ:
- ВИСИЛКА СТАНДАРТНИХ ПАЧОК ДО РУМУНІЇ;
- РЕКАО ДО ПОЛЬЩІ;
- ВИСИЛКА ГРОШЕЙ.

Доставa пачок гарантована. — Приймається поштові замовлення.
В НАШІЙ КРАМНИЦІ ВСІ НЕОБХІДНІ ТОВАРИ ДО ВИСИЛКИ.
Відкрито:
ЩОДЕННО: 9:00-7:00 веч.; в СУБОТУ: до 4:00 п. п.; в НЕДІЛЮ :до 3:00 п. п.
— ВИСИЛАЄМО КАТАЛОГИ —
В. СУШКІВ В. СТЕЦЬ

Увага! НЮАРК, ОКОЛИЦІ та ст. НЮ ДЖЕРЗІ! **Увага!**
Якщо бажаєте ДОПОМОГТИ СВОЇМ Рідним в Краю,
висилайте ПАЧКИ-ДАРУНКИ через солідну і скору фірму
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
НЮАРКСЬКИЙ ВІДДІЛ
39 RAYMOND PLAZA WEST — NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877
(навпроти гол. станції Пенсильвенської залізниці — бічна Market Street)
Керівниками Нюаркського Бюра — від 1-го квітня 1960 р., є:
І. ЩЕРБИНА та Л. ФЕДОРОВСЬКА.
1. Достава гарантована на 100%;
2. Відправка пачок на протязі 48 годин.

Для вигоди Клієнтів маємо великий ВИБІР РІЗНОРОДНИХ ТОВАРІВ, потрібних для висилки, найкращої якости, по дешевих цінах.
Бюро відкрите: ЩОДЕННО — від год. 9:00-6:00 веч.
в СУБОТУ і НЕДІЛЮ — від год. 9:00-4:00 по пол.

Увага! Мешканці **Увага!**
АЛЛЕНТАВНУ, Па. й ОКОЛИЦІ!
Всім відома фірма
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
подає до відома
Читачам газети і своїм Клієнтам, що в Аллентавні фірми
ВІДКРИТО НОВИЙ ВІДДІЛ
ФІРМИ
Package Express & Travel Agency, Inc.
214 N. 5th Street — ALLENTOWN, Pa.
Tel.: HEmlock 5-0415
При Відділі зорганізовано продаж різних МАТЕРІЯЛІВ, ШКІРИ й другиx ТОВАРІВ, по уміркованих цінах.
- Всі посилки висилається безпосередньо з Аллентавну, Па.;
- Достава пачок до всіх частин Східньої Европи гарантована;
- Всі пачки висилається з оплаченим тут митом.

Відкрито:
ЩОДЕННО — від 4:00 год. дня до 8:00 год. веч.
в СУБОТИ — від 9:00 год. рано до 6:00 год. веч.

ДО ВИНАЙМУ
ДО ВИНАЙМУ
4 КІМНАТИ
чисті й дешево — $32.00 місячно, Адреса:
P. KOLEBA
143 Halladay Street
Jersey City, N. J.

ТЕПЕР ВИ МОЖЕТЕ ВІДВІДАТИ СВОЇХ КРЕВНИХ
в КРАЮ
й інших країнах
ІНДИВІДУАЛЬНО або ГРУПОВО.
Тисячі задоволених відвідувачів оповідають про догідний спосіб, яким
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc. в Ню Йорку,
влаштував їхню подорож до всіх країн східньої Европи й Азії.
Ми допомагаємо в одержанні віз і подорожних формальностей.
За інформаціями на одержання візи і резервацій, прошу писати або телефонувати:
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 West 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: Circle 5-7711
COSMOS займається подорожами від 1898 р.
Платне оголошення. Виїзд на власний риск подорожного.

Bowling
є великий бизнес
Нагода для Вас інвестувати в найскорше розвиваючийся індустрії в Америці
CAPITAL GAINS
Телефонуйте
або прямо виповніть поніжчий купон, а одержите всі дані й інформації без оплати чи зобов'язання.
York Securities Inc.
80 Wall St.,
New York 5, N. Y.
Tel.: BO 9-6214
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Зона
Стейт .... Тел. ....

ГРОШІ
Це чудовий дарунок, так кажуть тисячі людей в краю, що одержали в дарунку гроші. Гроші є так легко вислати — все, що потрібно зробити — це дати нам точно ім'я й адресу відборця в краю, своє ім'я й адресу та вислати чек або „моні ордер". За два тижні, наш банк в краю виплатить гроші відборцеві, по спеціяльній ставці 10 рублів за кожний долар. Відборець одержує повну суму без жадних відтягнень. Немає жадного мита, ані податку на гроші, без огляду на яку суму. Ви можете слати кожну суму, навіть до одної особи. За 2 тижні гроші будуть виплачені і Ви дістанете від нас офіційну посвідку з підписом відборця. Ціла пересилка повністю гарантована і забезпечена. Оплата за обслугу: за кожну суму

до $ 50.00	$ 5.00
до $100.00	$10.00
до $150.00	$15.00
до $200.00	$20.00
Більші суми	10%

Прошу звернути увагу, що наша фірма бондована і має дозвіл департаментів Банків і Забезпечення і тільки ми даємо Вам повну гарантію.
Шліть гроші своїм Кревним і Приятелям в краю та зробіть їх тим щасливими.
Gramercy Dept. S
744 Broad Street
NEWARK, N. J.
Бюро в Ню Йорку:
118 East 28th Street, 9th floor
NEW YORK 16, New York
New York Tel.: MU 9-0598
Урядові години: Понеділок до п'ятниці 9-5:30; Суботи 10-1; Неділі — закрито.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ПРАЦЯ
BUSINESS OPPORTUNITY
Потрібно досвідчених осіб до висилки пакунків до Краю і Польщі
Потрібне знання російської мови і фах керівництва.
Відповідні апліканти з усіх частин ЗДА прошу писати до:
VLADAS BARCIAUSKAS
76-08 88th Avenue
Woodhaven 21, N. Y.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female
Потрібно до ЛІТНЬОГО ГОТЕЛЮ
Досвідчена, першоклясна КУХАРКА.
МУЖЧИНА до миття посуди, та „ГЕНДІ МЕНА".
Телеф. вечорами NYCity:
MO 2-0182 або YU 2-0641

REAL ESTATE
В околиці Flemington, N. J. є до ПРОДАЖУ
ФАРМИ:
МОЛОЧАРСЬКІ, КУРЯЧІ, ОВЕЧІ, ВОЛІВ та інші — у величині від 15 до 350 акрів і більші.
ДОМИ
на літній побут (BUNGALOW) 1½ до 5 кімнат, ЛАНЧЕОНЕТТИ, ГОТЕЛІ, РЕСТАВРАЦІЇ, ДЕПАРТАМЕНТ - СКЛЕП, ТАБІР, ПЕНСІОНАТ, ГАЗОЛІНОВА СТАЦІЯ, МОТЕЛЬ та багато інших БІЗНЕСІВ на продаж.
ДОСТУПНІ ЦІНИ.
"ПРОДАЖ НЕРУХОМОСТЕЙ"
330 East 9th Street
New York 3, N. Y.
Іван ГАЛАВАН

ДОМИ на ПРОДАЖ
10-род., з двома крамницями в бизнесов. секції Бронксу, 138 вул., б. Alexander Ave., за $ 22,000.
8-род., на Vyse Ave., б. Зоопарку, за $ 30,000.
25-род., на 136 вул., недалеко Riverside Dr., рент $17,700. Чистий прибуток $6,300 на рік. $ 83,000, готів. $20,000.
Два 3-род., з 2 крамницями, в районі Grand Concourse та Tremont Ave. в Бронксі, за $ 29,800. Готівки $4,000.
ДОМИ ДАЮТЬ ДОБРИЙ ДОХІД.
ВИГІДНІ УМОВИ СПЛАТИ.
Є на продаж багато мешканевих домів, які дають 15 й більше відсотків чистого прибутку за рік на вкладений капітал.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, NYC
(ріг 141 вул.)
AU 1-0194

У Фініксі в підміській літниськовій дільниці
У столиці Арізони заснована відпочинкова Оселя, під управою нашої фірми "ARIZONA INVESTMENT & REALTY CORP.". Побудовані вже перші доми із кімнатами для поодиноких осіб та будинок із харчівнею. Для зарезервування місця, прошу писати наперед під нижче подану адресу.
Місто ФІНІКС, за статистичними даними, має найсухіший клімат і найбільш соняшних днів (цілий рік), куди прибувають люди із багатьох частин світу. Одні для відпочинку і здоров'я, другі для розваг.

Розгоном розбудови Фінікс стоїть на першому місці в ЗДА, а можливо, що і в світі. — Вже сьогодні є знане, як центр та осідок електронічного промислу.
Володимир Я. КОВАЛЬ
Broker
ARIZONA INVESTMENT and REALTY CORPORATION
Mailing Address R. R. 2, Box 735
PHOENIX, Ariz.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 206, повідомляє своїх членів, що Квартальні Збори відбудуться в неділю, 24-го кітня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в парафіяльній залі, під ч. 74 Геррис Евеню. На порядку: звіт Управи та звіт Комітету для відсвяткування 50-літнього Ювілею. Зараз по Службі Божій — буде спільна знімка. — Є. Тепер, секр.

Посмертні Згадки

Марко ПИСЮК, член 204 Відд. УНСоюзу в Ню Йорку, помер 20-го квітня 1960 р. Покійний народився 29-го березня 1891 року в селі Глядки, пов. Проскурів, Україна. Полишив у смутку дружину Анну. Похорон відбудеться в суботу, 23 квітня 1960 р., з пох. заведення П. Яреми до російської катедри, при 2-ій вул. в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Оливна Гора. — В. Й. П.!
В. Гасій, секр.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE
ПОТРІБНО енергійного МУЖЧИНУ
до постійної праці в молочарні. 5 днів у тижні. $80.00 на початок, підвишка по 1-му місяці. Користі, забезпечення на життя, шпиталь, пенсійний плян. Телеф. вечорами 5:30-8:00 P.M.
WEIls 5-3657

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE
BUILDING SERVICE MATRONS
до нічного прибирання, у великих модерних бюрових будинках в Мангеттені. — Платня — юнійна ставка $1.57 на годину. Від 6-ої веч. до 12-ої ночі від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чищенні, навчимо. Всі користі — шпиталь, операції, забезпечення на життя, пенсія й вакації.
Голоситись щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:
20 East 27th Street
NEW YORK CITY

НОВИНКА ДІТОЧКАМ!
оповідання для дітей Іванни САВИЦЬКОЇ
„Наша Хатка"
з розкішними великими ілюстраціями Петра Андрусенко
Ціна — $ 1.50 помер.
Спішіть з замовленнями
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГЕН. ДЕ ГОЛЬ ПЕРЕД ВИЇЗДОМ З КАНАДИ ДО ЗДА

Французький президент Шарль де Голь, перед закінченням своїх коротких відвідин в Канаді та перед виїздом на розмови з президентом Айзенгавером у Вашингтоні, відвідав „канадійський Париж", місто Монтреал. Перед виїздом до Монтреалу, звідки він через Торонто поїхав до ЗДА, де Голь відвідав ще квібекський Лявальський університет та відбув розмову з католицькими достойниками, що й видно на фото.

● **Валдоста, Джорджія**, виникла була криза в місцевій середній школі з 600 учнями внаслідок того, що два учителі фізично покарали були 14-річного учня Ірла Корнеліюса за те, що без дозволу вийшов із кляси. Батьки учня заскаржили учителів до суду, директор школи і кілька учителів зрезиґнували з своїх становищ, а повітова шкільна рада стала була по боці побитого учня. Пізніше шкільна рада намовила батьків зікликати судову скаргу, директор і вчителі відкликали свої резиґнації, і все залишилося по старому, значить, що вчителі і надалі зможуть давати ляпаса за деякі провини.

● **Фірма „Артія Рекордс"** в Ню Йорку плянує спроваджувати совєтські платівки, які продаватиме по $5 за штуку. В першу чергу продаватимуть платівки з творами Шимановського і Чайковського у виконанні Ойстрака, Гілелса і Ріхтера.

ЛІКИ
ЦЕ НАЙБІЛЬШ КОРИСНИЙ ДАРУНОК ДО КРАЮ!
Висилаємо до Европи.
20% ЗНИЖКИ
Гарантія достави. — Мито оплачується тут.
Висилаємо ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ.
Rimifon, Penicillin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Igrapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европейських рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
Европейські плоскі термометри.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ
для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, для діябетиків, з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо всіми мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. "A" & 7th Street
NEW YORK CITY
Tel: OR 7-5980
Спеціяльно: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% знижки, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

Іван ВУЙКІВ
Знана УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА,
перемодельовує прохоложені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ - STORAGE
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by INTOURIST)
Шліть свої пакунки Приятелям і своїм Кревним до КРАЮ і всіх частин схід. ЕВРОПИ і АЗІЇ.
ПАЧКИ Є ЗАБЕЗПЕЧЕНІ. ● ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ.
ВІДБОРЕЦЬ НЕ ДОПЛАЧУЄ НІЧОГО.
За повними інформаціями пишіть, або зайдіть до найближчого Відділу:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone:	AL 4-5456
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	"	MU 4-4610
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)		
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone:	FO 3-8589
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	"	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	"	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	"	TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 22 Carlstad Street	"	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	"	TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	"	BR 8-6966
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	"	FI 6-1571

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

На Півдні Америки
в прекрасній ОКОЛИЦІ — недалеко ОКЕАНУ
<— ПРОДАЄТЬСЯ —>
ВИРОБЛЕНИЙ БИЗНЕС
ПРИНОСИТЬ $15,000
ЧИСТОГО ДОХОДУ РІЧНО.
І ВВЕСЬ ЧАС ПОБІЛЬШУЄТЬСЯ.
ДОСИТЬ ДЛЯ 2-ох СПІЛЬНИКІВ.
БИЗНЕС ПРАЦЮЄ ЛИШЕ ЗА ГОТІВКУ,
в годинах: 8:30 ранку до 6:00 вечора.
Хочу продати своїм людям. Продаю з причини похилого віку. Якщо хочете жити в чистому повітрі, ловити рибки в ріках і морі — то красного місця не знайдете.
Потрібно готівки — $ 30,000. Повна ціна — $ 55,000.
Поважним ІНТЕРЕСАНТАМ — відкрию книги і банкові конта.
Писати до:
ALEXANDER E. SMAL AGENCY
776 Springfield Avenue — IRVINGTON, N. J.
ES 4-4400
НА КОЖНИЙ ЛИСТ ДАЮ ВІДПОВІДЬ.

Увага! Українці **Увага!**
Каліфорнії, Арізони і суміжних Стейтів!
Висилаючи ПОСИЛКУ - ДАРУНОК своїм Рідним, зробіть це через одиноку на цілий захід Америки офіційно-авторизовану і відповідальну
УКРАЇНСЬКУ АГЕНЦІЮ
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
GENERAL PARCEL & TRAVEL Co.
3216 SUNSET BOULEVARD
Los Angeles 26, California
Tel.: NOrmandy 5-9887
ЧЕСНА, СОЛІДНА, СКОРА І ВВІЧЛИВА ОБСЛУГА.
ДОСТАВА ПОСИЛОК ГАРАНТОВАНА.
КОЖНА ПОСИЛКА ВПОВНІ ЗАБЕЗПЕЧЕНА.
Посилки можна приносити особисто, або присилати поштою.
Крім відділу висилки посилок, ми маємо також ВЛАСНУ КРАМНИЦЮ, в якій можна набути ввесь потрібний до посилки товар, як: різні матеріяли, шкіру, хустини, бритви, машинки, кали на ліжко, діяманти до різання скла й інше — все це найкращої ЯКОСТИ, в задовільнім ВИБОРІ і по дуже ПОМІРКОВАНИХ ЦІНАХ.
Перевірте наші ціни з цінами в інших крамницях і переконайтеся, що найкраще щадити час і гроші, висилаючи посилки через нашу Агенцію.
Наша крамниця відкрита:
КОЖНОГО ДНЯ — від год. 9:00 ранку до 7:00 вечора.

НАУКА—ЛЕКЦІЇ
ATLAS Beauty School
Дозвольте нам вивчити Вас на висококоплатну КОСМЕТИЧКУ
під інструкціями експерта
LILIAN O'BRIEN
Supervisor
та
Mr. THOMAS
Славний нюйоркський стиліст фризур.
Наука з нашим новим, модерним виглядом. Вел. практика в нашім чудовім Сальоні Краси в партері.
ДЕННІ й ВЕЧІРНІ КУРСИ.
ЛЕГКІ СПЛАТИ
НИЗЬКА ОПЛАТА.
672 8th Avenue (42-43 Sts.)
BRyant 9-7245
Говоримо по-українськи.

BUY U. S. SAVINGS BONDS AND SAVE!

→ На ВЕСНУ! ←
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)

МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір ВЕСНЯНИХ КАПЕЛЮХІВ від $ 4.95 та більше. Маємо також великий вибір ФІЛЬЦОВИХ З ЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ, імпортованих з Італії, найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи — KNOX.
Кожний капелюх гарантований. — Куплений у нас капелюх чиститмо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну
● Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 ●
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ —
Слухайте нашої радіопередачі кожної СУБОТИ на українській програмі Романа МАРИНОВИЧА.

SARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
New York City
Tel.: OR 3-3550
МАТЕРІЯЛИ для ВИШИВАННЯ в АРЦІ в найбільшому виборі!

ПЕЧАТКИ

В РІЗНИХ МОВАХ
— виробляє —
ROMAN
Iwanyckyj
2905 Wilkinson Avenue
BRONX 61, N. Y.
Tel.: TA 8-9740
Дзвонити, веч. від 8-10.

ПОШУКИ

ПОШУКУЮ Николу і Мартина КОЛІНЧАК із села Лупінька, пов. Ліско. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати до:
ANNA POPINCHAK
212 Jefferson Avenue
Utica, N. Y.

REAL ESTATE
BUNGALOW
НА ПРОДАЖ
КОЛОНІЯ - БОНҐАЛ
Greenfield Park, N. Y.
36 родин, фільтрований басейн, озеро, крамниці, мешкання на цілий рік, дохід $11,000.
Ціна $50,000. Сплати.
Інформації: Seymour Krieger,
Woodridge, N. Y. — Phone 28.

BUSINESS OPPORTUNITY
YONKERS, N. Y.
Відповідне для подружжя.
CANDY — STATIONERY КРАМНИЦЯ
з влаштуванням на перекуски і 3-кімн. апартамент та город. Східня частина Йонкерсу. Добре життя.
BE 7-9885
З причини недуги продається дуже добре вікономийське заведення
"WINDOW CLEANING BUSINESS"
на 3-ох чоловіків.
38 років на одному місці.
Заінтересовані кличте:
LA 5-4486

MISCELLANEOUS
HOTEL LE MARQUIS
12 E. 31st St., New York, N. Y.
(Between 5 & Madison Aves.)
чистий, приємний, наче дім, під кожним оглядом, низькі оплати, поодинчі кімнати, приватна лазничка від $25 тижнево. Подвійні, прив. лазничка від $30 тижн. 2 кімн. помешк. Можність варення.
MU 4-7480

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568